

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban: A kiadóhivatalban; Budapest: Lang Lipót és Schwarz; Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukas és Mezei, Goldberger A. Bécsben: Haasenstein és Vogler, (Otto Maasz), Schalek Henrik Oppelik Alajos. Dukas M.; Frankfurtban: Danbe G. L. és Társa; Berlinben: Rudolf Mosse; Bukarestben: Herz I. és Vazina R. hirdetési irodájában

47. szám.

BRASSÓ, Csütörtök, április 23-én.

I-ső évfolyam 1885.

Brassó, 1885. április 22.

Brassó város képviselő testületének f. évi márczius hó 15-én tartott közgyűlésében Schuster Károly képviselői tag egy interpellációt terjesztett a polgármester elé, kérdezvén: van-e tudomása a polgármester urnak, hogy egy röpirat kézzől-kézre megy és egy egyet javára áruba van bocsátva, melyben Brassó város tisztikara igen szomorú és sötét világitásba van helyezve, mert abban a tisztikar nagy része képzetlen, képtelen- s tétlennek, sőt megbízhatatlannak mondatik; ha van tudomása erről, mit szándékozik tenni a hivatalnokok rehabilitására, esetleg megindította-e a fegyelmi eljárást azon képzetlen és tétlen hivatalnokok ellen? Ha nem olvasta e lapot, kész-e azt megszerezni és a szükséges lépéseket megtenni?

Ez az interpelláció teljertartalmu szövege, melynek tárgya úgy vonta magára Schuster képviselő figyelmét, hogy a „Brassó” hasábjain azon füzet ismertette lett. Ismertette azt dr. Kádbé Ferencz, irta azt dr. Weisz Ignác.

Ugyanazon kérdéses cikk már mintegy félévvel ezelőtt látott napvilágot egy hirlap, a „Nemere Határszéli Közlöny” hasábjain, de a t. városi tanács arról tudomást szerezni nem akart, bár fennakadt azon, hogy ugyanazon cikk keretében a „Pensions-Anstalt” is meg volt támadva.

A városi tanácsnak tudomással kellett birni a kérdéses cikkről, hisz ezen cikkel polemizált a helybeli „Kronstädter Zeitung” tiz cikkből álló sorozatban; de ha akkor nem is vett tudomást erről, üdvöndünk, hogy most kénytelen azt tenni.

Mert mi mondatott a tisztikarról? Az, hogy sokan közülük képtelenek állásukat betölteni, hogy tétlenek és még hozzá megbízhatóságukhoz is sok fér.

Ha igaz ez, akkor a város polgármestere régen tartozott volna fegyelmi vizsgálatot indítani az illetők ellen; ha pedig nem igaz, akkor miért nem történt már eddig is intézkedés a sérelem visszatorlása ügyében?

Mi az első kérdésnél maradunk, mert osztjuk az író nézetét. Legyen meggyőződve arról a város közönsége, hogy dr. Weisz Ignác, a kinek tollát nem a szenvedély, sem a fajgyűlölet vezeti, hanem komoly, higgadt megfontolás — meggondolta, hogy mit ír. S mi-

dőn ezen meggyőződésének kifejezést adott, számolt a helyzettel és viszonyokkal, meggondolta szavainak nagy horderejét.

Ha e tétlen, képtelen és megbízhatatlan tisztviselőket ő maga nem ismerné, ha kézzelfogható adatok erre nem volnának kezei között, dr. Weisz a kérdéses állítást soha sem kockáztatta volna.

Mi részünkről elismeréssel tartozunk Schuster képviselő urnak, hogy e tárgyat szőnyegre hozta; legalább tisztulni fog a helyzet.

A polgármester a jövő ülésen felelni fog az interpellációra s ekkor vagy beismeri cikkíró állításainak igaz voltát, vagy pedig tagadja ezt s kéri az illető ellen a törvényes eljárást foganatosíttatni. E két alternatíva előtt állunk, feszülten várjuk e feleletet és az arra vonatkozó határozatot.

Mem akarunk prejudikálni ezeknek, de egyre figyelmeztetnünk kell a polgármestert és képviselőt.

Ne feledjük el azt, hogy öntudatos, komoly ellenféllel állanak szemközt. Ők legjobban tudják, hogy a mit dr. Weisz állított, az mind igaz, abban egy batka valótlan sincs, — csak hogy nekik ezt beismerni nem szabad, mert a szász érdekek úgy kívánják.

Fontolja jól meg a képviselő határozatát s vizsgálta meg előbb tisztviselőinek kvalifikációját, tevékenységét és megbízhatóságát, mert ha e nélkül a törvényes utra lép, ha sajtóper útján akar elégtételt venni magának: félünk, hogy a város fogja a rövidebbet huzni.

Mi magunkévá tettük már régen dr. Weisz állításait, magunkévá az ügyet és sem dr. Weisz, sem mi egy esetleges sajtópertől nem rettenünk vissza.

Adatok fognak szólni, azok fognak bizonyítani.

Ismételjük, nem szándékunk a képviselő-testület határozatának prejudikálni, mert mi nem rettenünk vissza a törvényes uttól, minden kiejtett szavunkért helyt állunk; csak figyelmeztetni akarjuk előre is az illető köröket, hogy egy esetleges felsülés megtakarítható.

Szterényi József.

A képviselőházban április 20 án rendkívül érdekesen alakult a főrendiház reformja fölött folytatott vita. Elsőnek Beöthy Ákos szólalt fel, a főrendiház módosításai ellen. Horváth Gyula annak igazolására emelt szót, hogy habár őt sem a képviselőház javas-

lata, sem a főrendek módosítása nem elégitik ki, mégis megszavazza az utóbbiakat. Most Horváth Boldizsár következett, a ki egy monumentális beszédben, — melyet az egész ház feszült figyelemmel hallgatott és az ellenzék helyenkint kitörő lelkesedéssel kísért — a liberáliszmus és a demokrácia szemponjából nyilatkozott a módosítások ellen és a javaslatnak a napirendről való levételét kívánta.

A nagyhatású beszéd után az elnök az ülést 5 percze felfüggesztette; de a ház figyelme annyira ki volt merülve, hogy a szünet után a felírva volt szónokok közül senki sem jelentkezett szólásra, úgy, hogy az elnök már be akarta rekeszteni a vitát, midőn Apponyi Albert gr. mégis szót emelt és kijelentve, hogy Horváth Boldizsár beszédének legnagyobb részével egyetért, a módosítások elfogadását ellenezte. Keglevich István gróf szintén kijelentette, hogy osztozik Horváth Boldizsár nézeteiben, de azért a módosításokat elfogadja. Még Csanádi Sándor beszélt, megszólt modorában, végül pedig Tisza miniszterelnök tett néhány polemikus megjegyzést a javaslat ellen felhozottakra.

Szakadás az osztrák parlamentben. A szakadás a német szabadelvű és a német nemzeti párt közt 20-án nyilvánosan megtörtént; okot erre részben a Magyarországgal való kiegyezés is szolgáltatott, melyet az utóbbi töredék 19-iki ülésében élesen megtámadtak.

Az angol-orosz konfliktus. Az angol miniszterek 20-án értekezletre gyűltek össze, amelyben Lumsden Péternek a pendsehi ütközetre vonatkozó közleményeit tárgyalták. A „Daily News” attól tart, hogy az ügy még olyan stádiumban van, mely sürgősen megköveteli a hadikészülődések folytatását. A „Daily News” szerint pusztá koholmány az a hír, hogy Pendseh és az afgán határon elterülő több helység már átengedtetett volna az oroszoknak. Mint a „Standard” értesül, a határ megállapítására irányuló tárgyalások most már kevésbé kedvező kilátást nyújtanak. A kormány ugyanis újra olyan kérdéseket vetett föl, melyeket a múlt héten folyt tárgyalásoknál már végleg elintéztetteknek tekintettek.

Kereskedelmi forgalmunk Romániával.

(Folytatás.)

Románia gabona kivitele nem volt oly nagy, mint a korábbi években, a mehedenti-i kerületben azonban csökkenés nem mutatkozott, miután a környékbeli, valamint a magyar területen levő malmok buzaszükségletüket vegyítés céljából, innen fedezték. A buza ára chilánként (= 5¼ q.) 45—60 frk.; jelenleg a gabonakészlet nagyon csekély. A vasuti és a dunagőzhajózási kimutatások szerint innen annyi gabona vitetett ki, mint a múlt évben, vagyis 187,000 q.

A tengeri-termés mennyiségileg igen kedvező volt.

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

Az ember jövője.

Irta Radányi József.

(Folytatás.)

Igaz ugyan, hogy ezen új elmélet korlátlan érvényre emelése ellen szintén sok tekintélyes palaeontológus erőlesen felszólalt, mert ez is tagadhatlanul számos kivétel alá esik; de mindamellett a fokozatos fejlődés nagyban és egészben kétségbe nem vonható, a tökéletlenebből a tökéletesebbre való előhaladás el nem vitatható.

Nyomatékcson igazolja ezt azon tény, hogy a mai teremtes a maga egészében szervezeti tökély tekintetében minden megelőzőt hátróztottan felülmul, a legtükéletesebb szerves alakok tehát, mint ebből világos, csak később a föld új korszakában léptek fel.

A fennebb ecsetelt föld- és őslénytani tapasztalatok e két főmozzanatban tetőznek: 1) A szerves világban nemcsak osztályok stb. bizonyos élettartamhoz kötve, mely alatt a gyermek-, fiatal- és férfikoron áthaladván, elvéhnednek s végre életeterejük lassu ki-merülésével az élet szinpadjáról letűnnek.

2) Ugyanazon fajok, nemek stb. a fokozatos fejlődés törvényénél fogva, a tökéletesedés útján folyvást előre mennek.

Ehez képest mindazon jelenleg élő növény- és állatfajok, melyek az agg-korhoz közelednek, vagy abba beléptek, hanyatlásuk elé néznek; ha számukra a vég-óra, vagy helyesebben: a vég-évezred út, örökre elenyésznek. Ilyen elhaló törzsek az emlősök között például az erszényesek, a tapir, az orrszarvu, az elefánt és a ló; míg a kérődzők, a majmok s mindenek felett az ember, felvirágzásnak csak most indulnak.

Az embernek van tehát kilátása leghosszabb életre még akkor is, ha csupán testi szervezetét tekintjük, mert ő a legifjabb s egyszersmind legtükéletesebb. Hátha még latba vetjük szellemi tehetségeit, melyek által a szerves teremtes fölött megmérhetlen magasságban trónol.

De ha egykor ő is, a föld ura, az egymásután legördülő nagy korszakok hosszú tartama alatt elvénu, s a vég-évezred számára is elérkezik, milyen lenend a remekmű második tökéletesebb kiadása? Erről némi képzeletet csak úgy alkothatnánk magunknak, ha a diluviális embert, ki a palaeontológusok állítása szerint a jelenlegitől nemcsak fajilag, hanem testileg nagyon különbözött, láthatnók, és pedig nem csupán néhány kövült darabban, hanem elevenen, egész élet-nagyságban.

Ember és ember között ma is nagy a különbség; azért osztatik fel különféle fajokra. Legelső fokon állnak Ausztrália őslakói, kiknek egyedüli ültönye a kán-

guruh-bőr, nyelvök a legtökéletlenebb, csupa infinitivusokból áll, számolási tudományuk 7-nél tovább nem terjed, mi azon tulmegy „szörnyű nagy.” Mekkora ür tátong ezen legrutabb emberfaj és az európai népcsaládok között!

Miután ilykép az emberi nem életképességére, illetőleg hosszú életére nézve megnyugtató adatokra támaszkodhatunk, nézzünk körül, vajjon nem rejtőznek-e a nagy természetben olyan készülöben levő veszélyek, melyek az emberiségnek, még mielőtt szépreményü pályáját befutná, megsemmisülését előidézhetnék. E tekintetben bizonyos fekete pontok igen is mutatkoznak, de ezek közül a valódi veszélyt rejtők oly távoliak, hogy miattok a legkésőbbi nemzedékek is nyugodtan alhatnak; a közelebb állók pedig sokkal jámborabb természetűek, a mennyiben ha évezredek mulva vagy egyáltalán valaha, vészes fergetegekké alakulnának is, legalább magát az emberi nem egyetemét végpusztulással nem fenyegetik. Bátran meg lehet azért ismerkedni e mindkét rendű rémes pontokkal.

Az emberiség létezése s jólléte kiváltképen e három körülménytől van föltételezve, 1) a föld állandó hőmérséke, 2) a víz és föld bizonyos eloszlása, 3) bizonyos mennyiségű légkörbeli éleny (oxygen). Vegyük ezeket rendre. Ay 1-ső pontnál magától merül fel a kérdés: vajjon földünk nincsen-e szüntelen tartó hűlés alá vetve, minek következtében egykor a netalan be-

3. A titkár az elnökséggel egyetértőleg vezeti az egyesület minden teendőit; ő az egyesületi iroda főnöke.

4. A jegyzők vezetik az ülések jegyzőkönyvét; számok a szükséghez képest határozatokat meg.

5. A pénztárnok az ellenőrrel, közgyűlésileg megállapított szabályzat szerint kezeli az egyet vagyont.

6. A jogtanácsos az egyesület jogügyi közege.

7. A vidéki választmányok elnökei az egyesület közegeivel leveleznek, javaslatokat és határozatokat az igazgató-választmányhoz terjesztik, s az innen közölt átiratokat végrehajtják.

17. §. A titkár és a pénztárnok a közgyűlés által megállapítandó évi tisztelet-díjban részesülnek.

(Vége következik).

Küküllő megyék.

Erzsébetváros, 1885. ápril 20.

E lapok 45. számában «Küküllőmegyék» czim alatt megjelent cikkekre vonatkozólag akarok néhány észrevételt tenni.

Nagy- és Kis-Küküllőmegyék helyzetét a térkép-ről tekintve talán egyenlőmérvben nemzetiségi eldondónak tartják, pedig e két megye törvényhatósági bizottsága és városai között, nemzetiségi szempontokból oly ellenkező irány áll fenn, mely Kis-Küküllőmegyére nézve meg nem érdemelt váddá emeli a Nagy-Küküllőmegyével való azonosítását. Mint pár éve a törvényhatósági bizottság tagja, soha egy nemzetiségi törekvés megvalósítását, vagy bár kísérletét sem észleltem, s ez megyénkben lehetetlen is, hol a zömöt az oly fennkölt szellemű aristokratia több jelese, a birtokos nemes, és Erzsébetváros hazafinak született polgárai képezik, míg ezzel szemben egy pár lelkész, tanító a keblükben rejlő nemzetiségi aspirációkkal fellépni bizonyára időszerűtlennek tarthatják; — a községi jegyzők és hatóságok magyar-ellenes működését pedig e megyében nem látjuk; hisz a nagy Bethlenek méltó utódja védi e tért a hazának és a magyarnak.

Nem így Nagy-Küküllőmegye. Itt elenyészik pár mágnás, néhány birtokos nemes — a nagy szász eszmével eltelt lelkészek, tanítók és két rendezett tanácsú s négy mezőváros polgársága között, e megyében a szász supremacia megvan teremtvén, s csakis az erélyében és hazafiságában kérlelhetlen főispán, gr. Bethlen Gábor nimbusa menti meg e megyét a nagy-szebeni, s besztercze-naszódmegyei üzemektől.

Ez a jelen hű képe: a két megye irányára és uralkodó elemeire nézve, ezen kép azonban legtávolabbról sem kívánja azt erősíteni, hogy Kisküküllőmegyében egyáltalán nem léteznének nemzetiségi fractiók; hisz a legközelebbi országgyűlési képviselő választások alkalmával szász nemzetiségi jelölt is fellépett, ámde ez a nem hivatalos megyében történt, s nem önmagában kapott erőre, hanem a magyar elem meghasonlása által szárnyat növesztvén, s ezen visszavonás által tápláltatván, nőtte ki magát odaig, — hogy jeltjük óriási kisebbségben elbukott.

E két megye helyzete röviden az, hogy míg Kis-Küküllőmegyében a magyar állameszme egyetlen tért nem veszít, addig Nagy-Küküllőmegyében a megyei tisztikart leszámítva — a magyar állameszme bizony hódításokat nem tehet, s míg Kis-Küküllőben a még itt ott létező nemzetiségi aspirációk önmagukban fojtva, mint pára lassanként végleg eloszlanak; addig Nagy-Küküllőmegye zömének politikai iránya csakis a lehető legerélyesebb főispáni fellépések mellett tartható vissza a nagy-szebeni és naszói túlkapaszkodól.

A magas körök figyelmét bizonyára lekötötte az, s a talpig magyar főispán jelentése bizonyára feltárta a helyzetet, melyben Nagy-Küküllőmegye politikai szempontból tekintve áll, s e magas körök bizonyára hazafias törekvéstüknek tartják az ezen megyében elenyészőleg háttérbe szorult magyar ajkúak támogatását; — ámde szerény felfogásom szerint a magas körök kerülik az egyedül lehetséges orvoslását e megye bajának.

Kis- és Nagy-Küküllőmegyék a térképen nem férnek meg szebben egymás mellett, mint megférnének egy törvényhatósági testként egy valósággal magyar központban kikerítve új beosztással.

Ily úton lehetne e két megyéből egy egészet — magyar szellemmel, a magyar állameszme hiveinek tekintélyes tömörülésével létesíteni, czélszerű beosztás, egyes részeknek szomszéd-megyékhöz csatolásával lehetne úgy Kis-, mint Nagy-Küküllőmegye egy nem tulajdonságos nagy, és mégis magyar szellemű politikai test.

Ez az egyedüli orvosság. — Vajha szerény szavaim visszhangra találának.

T. szerkesztő úr becses engedelmeivel e kérdésben időről-időre állást foglalok. *)

Dr. Issekutz Viktor,
ügyvéd.

*) Mindenkor késő örömmel látjuk.

Szerk.

Színészet.

Ápril 21-én Csiky Gergely kitűnő színműve «Bozóti Mártha» került színre jól látogatott ház előtt és örömmel constálthatjuk, hogy a szereplők helyes alakítással nagyban emelték az a nélkül is rendkívüli ügyességgel irt társadalmi darabot. Ha mi Csiky színműveit dicsérni akarunk e helyütt, háládatlan és nagyon is elkésett munkát végeznénk akkor, midőn Csiky hire fel Európát beszárnyalta már működésének bár csak első évtizedében. Térjünk tehát át az előadásra és mondjuk ki nyíltan és őszintén, hogy a szereplők kitűnően feleltek meg hivatásuknak és a darab nagyon jól volt betanulva. Borsodiné mint Bozóti Mártha átértette, átgondolta és átérte nehéz szerepét sőt egyes helyeken kapó színezetet adott játéknak. A megtört és a sorstól annyira üldözött szerető anyja kitűnő személyesítőre talált Borsodinéban és mi gratulálhatunk az igazgatóságnak ily jeles tehetséghez, mert Borsodiné a drámai alkotás terén oly erő látszik lenni, minőre a legjobban szervezett társulat büszke lehet. Némethy Lilla, kit e színpadokon évek előtt mint igénytelen karékesnőt és a «a nép» között volt alkalmunk látni, oly drámai alak lett, hogy a jelenvolt közönség legnagyobb része sem akarta hinni, hogy ő ugyanazon Némethy Lilla — kit mi ismerünk. Pedig úgy van: a szorgalom, a tehetség és a vasakarát Lillától egy igen kedves Vilma faragott és pedig oly Vilma, ki nehéz szerepét oly megatoltan, oly érzékenyen és oly mesterileg játsza, hogy Borsodiné — a már kész művésznő, bizonyára örömmel szorítja keblére a kezdő Némethy Lillát mint olyat, ki valószínűleg más színművekben is társszereplőnője lesz. Borsodinét és Némethy Lillát nyílt jelenetekben is többször megtapsolta a közönség, a mit búsasan ki is érdemeltek. Villányi Adolf háládatlan szerepét Jáni igazgató ur találóan adta és minden mozdulatában egy a brassóiak által ismert ismert uzsorást akartunk felismerni, csak hogy utóbbi nyájas, mézes, mázos, míg Villányi kemény gazember.

Vihári Elemér, a nyugalmazott főhadnagyot úgy adta mint Csiky Gergely egyáltalán képzelte és képzelhette. A 20 esztendő katonát minden mozdulata elárulta. Soha Brassón jobb személyesítőre nem találjon Ede Lőrincz mint Viháryban és meg leszünk elégedve.

Erszényes István Jagonyijába csakis színpadon színeltén lehetett fülig oly szerelmes Vilma Nem akarjuk e fiatal ember tehetségét — melyet eddig még nincs szerencsénk ismerni — kétségbe vonni, de Csiky Gergely más Jagonyit látott maga előtt, midőn Vilmanak — egy oly kedves drága lénynek — férjt választott. Első szerelmes szerepre Erszény ur nem született és ha igen, akkor oda még hosszú idő és nem hosszú alak kell.

Hevesy József rendkívül szépen adta az öreg tvszéki birót, hogy végén csattanjon az ostor:

Borsodi akkép személyesíté Erszény Miskát, hogy az ember Kassait vagy Solymosit képzelte a színpadon. Már a mi Borsodit illeti, bátran mondhatjuk, hogy Brassón ily színi alakot még nem láttunk. Borsodi kész művész és most — midőn őt a színpadon is láttuk — legjobb reményeket fűzünk a társasághoz, melynek művezetője Borsodi. A többi szerepek is jó kezekben voltak úgy, hogy az egész darab páratlan összhangzattal lett előadva. A közönség nagyokat tapsolt, és míg Borsodi minden egyes mozdulatán nevetni kelle, addig Borsodiné és Némethy Lilla nem kevés könyeket csalt ki szemekből. Kezük hinni, mit Borsodi társulatáról a bérlet szerzésénél mondott.

Tegnap egy énekes bohózat, «Csokon szerzett völegény» jutott színre Szigeti Józseftől, mely darabban Tolnay Herminnek és Erszényes Istvánnak jutott a főszerep. Míg utóbbi — és ezt tartozunk mondani az igazság érdekében — szerepét kitűnően játszotta és így beigazolta, hogy eféle apaszerepekben otthon érzi magát, addig Tolnai Herminben egy sokoldalú és jeles tehetséget fedeztünk fel. Nehéz feladatát mint Ábrai Irén színésznő, nagy ügyességgel oldotta meg és többféle alakításban egyformán hódított. E bohózatot köztudomás szerint Szigeti bácsi egyenesen Blahánának írta, miből önként következik, hogy művésznő adhatja csak jól e szerepet. Szívesen beismerjük tehát, hogy Tolnay Hermin jeles színésznő és szépen énekel. A többi szereplők is kitettek magukért különösen a Sönger triumviratus és ezek között Vihári (Ripacs.)

A közönség köréből. *)

Nyílt kérdés

Brassó megye alispánja, nagys. Roll Gyula kir. tanácsos urhoz.

Mint hogy tudtukkal a körülbelül három év előtt megszökött Galter zernesti pagonyerdész elleni ügyben Nagyságod lett a vizsgálattal megbízva s azt már keresztül is vitte, azon körülmény pedig, vajjon Brassó város ez ügyben károsított-e és ha igen, mennyivel? ... sem az, hogy ezen károsításért kik vonandók felelősségre, a nyilvánosság elé nem hozatott, bátorokunk tisztelettel kérdezni Nagyságodat: mily stádiumban van az ügy jelenleg és hajlandó-e Nagyságod annak befejezése iránt sürgősen intézkedni?

Engedelmet kérve Nagyságodtól, hogy ezen a várost nagyon közel érdeklő ügyben e téren valánk bátrak alkalmatlankodni, vagyunk

Brassóban, 1885. április 21-én

Kiváló tisztelettel

Többen.

*) Ezen rovat alatt közlötték nem vállal felelősséget a szerk.

Helyi és vidéki hírek.

Áthelyezés. Mint sajnálattal értesülünk Papp Mihály m. k. esendőrszázados, a 2. kerület szárny-parancsnoka, a ki városunkban nem csak katonai, hanem polgári körökben is általános tiszteletnek és szeretetnek örvend, ugyanezen minőségben Székess-Fehérvárra lett áthelyezve. Azt hisszük, e hír keletlenül fogja érinteni városunk közönségét. A százados ur f. hó 24-én hagyja el városunkat. Midőn távozása felett sajnálkozásunkat fejeznék ki, ugyanekkor azon őszinte óhajjal kísérjük, bárha új állomásán ép oly szeretettel találkoznék, mint nálunk.

Gyűlés. A helyi magyar kaszinó folyó hó 26-án délután 3 órakor tartja tavaszi rendes közgyűlését, melyre a tagok figyelme tisztelettel felhivatik. A közgyűlés főtárgyai: az alapszabályok tervezetének tárgyalása; a kaszinó 25 éves jubiláris ünnepének meghatározása; és új pénztárnok választása. — Az alapszabálytervezet a kaszinó helyiségében a gazdánál megtekinthető. A választmány.

Kétezer pár bakkancshoz a szükséges nyers anyag Bernfeld Mór vállalkozótól már városunkba érkezett. Felhivatik tehát azon 50 csizmadia mester, kik e munkára vállalkoztak, hogy péntektől — vasárnapig a munka átvétele céljából Bernfeld helybeli irodájában — Széles-utca — jelentkezzenek.

Hangverseny. A brassói szász férfi-dalegylet f. hó 25-én szombaton este tartja idej harmadik rendes dalestélyét a Nr. 1. nagy termében, Geifrig Hermann karmester vezetése alatt. A műsor nyolcz piéceből áll. Az estély kezdete 8 órakor.

Színházézés. Mint egy f. hó 22-éről érkezett sörgöny jelenti, a szegedi színház ugyanaznap d. u. 2 órakor teljesen leégett. A tűz állítólag gyújtogatásból támadt.

Új postasikasztás. Ez meg Tatában történt s a mint nekünk onnan írják, 420 frttal terheli a postaalapot. Az elkövető postatiszt ugyanis egy 420 frtos pénzes levelet sikasztott el, a miért a postafőnök azonnal felfüggesztette őt állásától, míg az igazgatóság vizsgálatot rendelt el.

Engesszer Mátyás a magyar zeneművészet egyik kiváló művelője 20-án d. u. 5 órakor három heti rosszullét után meghalt. A megboldogult 73 évet élt melyet nagyrészt a magyar zene művelésében töltött el,

Kolera. Rómából április 20-iki kelettel jelentik, hogy beérkezett hírek szerint Szukimban pár nap előtt kiütött a kolera.

Bátor asszony. Bécsben 19-én felsült egy rabló. Délután 5 óra tájban azzal az ürüggyel kopogtatott be egy Baldauf Mari nevű kiszolgálónőhöz, hogy a nála bérbeadó ágyat megnézi. Mialatt azonban az asszony egy kis kabinetbe vezette, hátulról rárohant s fojtogatni kezdte. Baldauf Mari azonban erőteljes és bátor asszony, kiragadta magát megtámadója kezei közül s a keze ügyébe kerülő kalapáccsal hatalmas ütést mért koponyájára. A rabló megtántorodott s azon gondolkodott, hogy ne nyuljon-e végig a padlón, de az asszony segélykiáltásaira, jobbnak látta magát összeszedni s megszökni, az előléti szomszédok már egyedül találták a bátor nőt fegyverével, a kalapáccsal.

Parasztlázadás. Dél-tiroli Cavaleseben a parasztok föllázadtak, mert az erdő-törvény megtiltja a kecskéknek az erdőkben legeltetését. A kirendelt katonaság három embert megsebesített és sokakat elfogott.

13 frt miatt elfogott „milliomos.” Munkácson három-négy hónapig az előkelő zsidó családnak nagyon jól mulatott egy Goldherger László nevű idegen fiatalember. Azt híresztelték róla, hogy milliomos, s ő igyekezett is hitsorsosai e jó véleményét minél alaposabban kizsákmányolni. A leányoknál kurizált, az apáktól pedig kölcsönöket vett föl. Nehány nap előtt végre megelégte az adósságesinálást és a bókjaira kapott mosolyokat s minden feltűnés nélkül el akart utazni. Ennek azonban nesztét vette egy kereskedő, kinek szintén 13 frttal volt adósa, s lármát csapott. Ekkor aztán kitűnt, hogy az aranyhegyek, miket Goldberger ur fünek fának ígért, csak a nevében vannak meg, mert még a 13 frtot sem bírta kifizetni. Ennek okáért aztán letaróztatták.

Bezuzott ablak. A berlini királyi palota egyik ablakát pénteken este 11 órakor egy kereskedő kövel törte be. A tettest, Singer Jenő, állítólagos osztrák kereskedőt elfogták.

Életveszélyes divat. Prágából írják, hogy a nők által a hajban viselt hosszú hegyes tűk ellen, mint-hogy már sok bajt okoztak, hadjáratot indítottak. A tramwai kocsiha nem bocsátanak oly nőket, kiknek hajában ily gyilkos szerszámok vannak.

Közigazdaság.

Valami a méhészetről.

A ki figyelemmel kíséri hazánk nemzet-gazdasági fejlődését s ennek érdekében a magas kormánynak nemesb irányu intentióit, alkotó törekvéseit, — annak bizonyára feltűnt azon kiválóan élénk mozgalom, mely újabb időben főképen az okszerű méhészet gyakorlati meghonosítása érdekében országszerte megindult. — E szót «országszerte» czélzatosan használom; mert a dolog valóban úgy áll: az okszerű méhészet ügye hazánkban már országos kérdéssé vált, s a Lajthától a Nemeréig, Orsovától fel a Tatráig számos egyelet alakult, melyeknek czélja az okszerű méhészet meghonosítása Magyarországon. Már pár év óta méhészeti vándor-tanítók utazzák be szép hazánk vidékeit, mindenütt oktatta, buzdítva a népet;

itt-ott pedig ugynevezett méhészeti póttanfolyamok is tartattak. Budapesten csak most folyt le Gönczy min. tan. elnöklete alatt azon nevezetes gyűlés, melyen hazánk méhészkapacitásai megjelenvén, egyhangulag elfogadták Grand M. buziási méhészeti vándortanítónak előre kidolgozott tervezeti javaslatát, melyben többek között ki van mondva, hogy Magyarországon az okszerű méhészetnek gyors és biztos meghonosítása csakis a néptanítók által kivihető; épen azért az illető miniszter úr utasítani fogja a tanfelügyelő urakat, hogy minden év végén írják össze azon tanítók neveit, kik méhészetrel már is foglalkoznak, vagy erre alkalmas-, hajlandóknak bizonyulnak, s terjeszték fel a miniszter úr elé, ki gondoskodni fog arról, hogy minden ily tanító haladéktalanul három kaptár méhet nyerjen, megvetendő alapját a községenként czélba vett méh-telepeknek. — A kolozsvári méhész-egylet nagy dolgokat művel, mind több jobb tért hódít s nem messze az idő, midőn egész Erdélyt dominálni fogja

Brassó és vidéke sem maradt tétlenül s a brassói megyei gazdasági egyesület kebelében már a múlt év végén megalakult a méhészeti szakosztály. Erről akarok pár szót elmondani.

Ezen egyesület tagjai legnagyobb részben városi és vidéki tanítók, hitszónokok, néhány földmives s pár tisztviselőből állanak. A helybeli tagok a gazdasági egyesületnek is tagjai lévén, évenként két forint tagsági díjat fizetnek, míg a vidékiek csak a méhészeti szak-osztálynak tagjai, s mint ilyenek, egy-egy forint fizetésére kötelezvék. A szak-osztály elnöke Horváth György, m. kir. táviró-tiszt, jegyzője pedig Morres Vilmos, ó-brassói tanító és hitszónok. A méhészeti szak-osztály tekintettel a vidéki tagok megjelenésére minden hó első péntekén d. u. 1 órakor rendes gyűlést tart. Eddig elé öt ilyen gyűlés volt, melyeken H. úr amily lelkiismeretes pontossággal, ép olyan hivattott szakképzettséggel töltötte el elnöki tisztét. Értekezéseket olvasott fel, elméleti és gyakorlati oktatást nyújtott. Ismertette azon eseményeket, melyek hazánkban és a külföldön az okszerű méhészet terén történtek; fejtegette azon áldásos befolyást, melyet a méhészet az egyesekre úgy, mint az országra gyakorol; ismertette a régi, az átmeneti s a jelenleg használatban levő Berlepsch-féle kaptárakat; megmutatta azon leg-

helyesebb utat, melyen a kezdő méhész is bizton elindulhat; kiterjedt figyelme a mézelő növények megismertetése s ezeknek uton-utfélen meghonosítási módjára. Szóval: elméletileg és gyakorlatilag hatott, alkotott.

(Vége következik.)

Nyílt tér.*)

Óvás.

Minthogy Latzina Hermann nevű tanoncuzom, kit már három év óta t. cz. vevőim számláinak beszédével megbiztam, az utóbbi időben ily nagyobb összegeket elsikkasztott, tisztelettel felkérem igen t. vevőimet, hogy nevezett fiunak, a ki jelenleg bűnvizsgálat alatt is áll, de — fájdalom — még mindég szabad lábon van, részemre semmi szín alatt bármily fizetést ne teljesítsenek, mert én a mai naptól kezdve az ő aláírásával nyugtázott fizetéseket elismerni semmi szín alatt sem fogom.

Együttal felkérem mindazon igen tisztelt vevőimet, a kik fenn nevezett tanoncuz aláírásával nyugtázott számlák birtokában vannak, szíveskedjenek azokat esetleges újabb sikkasztások kiderítése végett nálam bemutatni.

Péter Mihály,
cipő raktár Nagy-utca, 498. sz.
a «Vörös csizmához.»

Országos kiállítás.

A kiállítás legkellemesebb üdülő helye.

A kiállítás legnagyobb, legjobb berendezésű, legolcsóbb étkezési helyisége Pohl Károly söresarnoka.

E söresarnok a kiállítás főkapujától jobbra az első épület, mindjárt az igazgatósági pavillon mellett. Pohl söresarnoka már is legkedveltebb helye a kiállítás látogatóinak, de különösen az lesz a megnyitás után; mert szellős, tágas termei óriási ablakaival s a széles, hűs tornácok igen alkalmasak a pihenésre s leginkább azért, mert úgy a termekből, mint a tornácokról kényelmesen lehet szemlélni a kapun ki-és behullámzó közönséget.

Ha megemlítjük még azt is, hogy Pohl söresarnoka a legizlésesebben van diszítve, így a nagyteremben Magyarország czimerei ragyognak a falakon, mi igen előkelő szint ad az egésznek.

*) Az e rovat alatt megjelenteknek sem tartalma-, sem alakjáért felelősséget nem vállal a szerkesztőség.

A söresarnoknak a főkapura néző kijáratai fölé pedig igen tapintatosan a vidéki közönséget tájékoztató utasítások vannak festve.

Ha ezek után felemlítjük azt, hogy Pohl Károly ur a legudvariasabb magyar ember, ki előzékenységgel és figyelemmel fogadja vendégeit s a pinczerek is mind magyar fiúk; hogy a szervirozás fény és tisztaság tekintetében ritkítja párját; hogy az ételek a legizletesebbek s az étlap a lehető leggazdagabb választéku, a bor, a sör oly kitűnő, a milyent-bátran elmondhatjuk a fővárosban alig kaphatni.

Midőn mindezt elsoroltuk, még csak azt kell említenünk, hogy sem a városban, sem a kiállítás területén nem lesz oly helyiség, hol oly olcsón lehetne étkeznie, mint Pohl-nál.

Végül megemlítjük, hogy Pohl Károly ur igen szép jelét adta nemesbelkűségének s a hazai testületek iránti figyelmének; mert tanító-, ipar-testületek, zene-, dal-, jótékony-egyletek, társaskörök s mindenféle társulatoknak 30% árkedvezményt ad, ha ez iránt öt levélben megkeresik.

Ugy-e bár tisztelt olvasóink, az elmondottakból kitetszik, hogy csakugyan Pohl söresarnoka a kiállítás legkellemesebb üdülő helye. A mit mi itt elmondani elmulasztottunk; arról pedig úgy győződjék meg a közönség, hogy keresse fel a kiállítás alatt Pohl söresarnokát s tapasztalásból majd e kedves helyről még több szépet tudnak mondani, mint mi e néhány sorban.

Annál inkább is keresék fel a helyet, mert jó bor s magyaros ételek mellett Radics Vilmos zenekarának kitűnő játékában is gyönyörködhetnek.

Brassai piaci árfolyam.

Brassó, 1885 április hó 23-án.

Román papírpénz à 20 frankos	8.68	vétel	8.72	eladás.
ezüstpénz à 20	8.58		8.63	
Napoleon d'or (aranypénz)	9.93		9.96	
Török lira	11.17		11.22	
Orosz imperial	10.17		10.21	
Arany	5.80		5.85	
Orosz papírrubel	120.—		121.—	

Felölös szerkesztő: Szterényi József.

Kiadótulajdonos: Alexi könyvnyomdája.

HIRDETMEŒNYEK.

Pénzváltó és banküzlet megnyitás.

Alulírtnak van szerencsém tisztelettel jelenteni, hogy itt Brassóban virág-sor 322. szám alatt új termény-, bizomány-, értékpapir-, igérvény-, váltó- és incasso-üzletemet megnyitottam. — Ugyanitt veszek mindennemű sorsjegyeket, értékpapirokat és váltópénzeket pontosan a napi árfolyam mellett s igen csekély árkülönbséggel el is adom azokat.

Sorsjegy-igérvények minden húzásra a legjutányosabb árak mellett kaphatók nálam, valamint teljesítek incassot s beváltok nyereményeket és szelvényeket minden közvetítési díj nélkül.

A nagyérdemű közönség már az első kísérletnél meggyőződhetik, hogy nálam legelőnyösebben vásárolhat.

Adler L. Jakab.

(80) 2-2

Kiadó szállások.

Csinosan butorozott két földszinti szoba

külön bejárattal azonnal; továbbá

1 szoba, konyha, éléskamra, pincze és padlás

a jövő szt.-Mihály naptól fogva bérbeadó.

Bővebb felvilágosítást ad nagy-utca 498. sz. alatt

PÉTER MIHALY,

cipész-üzlet a vörös csizmánál.

(87) 1-3

Graepel Hugo, MARSHALL SONS & Co. LIMITED

vezérügynöke. BUDAPESTEN, VI. bárány-utca 16. szám (gyár-utca sarkán) ajánlja **gőzmozgonyait és gőzcséplőgépeit,** örlőmalmait, valamint minden egyéb gazdasági gépeit és eszközeit jelentékenyen leszállított árak mellett

A legújabb és kitűnően javított Marshall-féle gőzmozgonyok és cséplőgépek a budapesti országos kiállítás nemzetközi gép-csarnokában, a III. csoportban vannak kiállítva.

(85) 2-3

Hirdetmény.

Egy 8 és egy 6 lóerejű, a legjobb karban levő és aránylag keveset használt Robey és Társa-féle **gőzcséplőgép** a hozzátartozó kazánokkal és mindennemű felszereléssel rendkívül olcsó árban és esetleg igen kedvező feltételek mellett eladó. — Megtekinthető Uzonban Mantsu Theodornál.

Ugyisint egy a legjoabb karban levő, rendkívül erős szerkezetű, 20 lóerejű Locomobil, darmstadti gyártmány, továbbá 2 velenzei módosatra fából épült **fűrészfűrész Gatter** egy és két késre alkalmazható, azonkívül egy **körfűrész asztalostól**, egy **fűrészfogvágógép** egy **fűrészcsészítő gép** és többnemű fűrésztelephez szükségeseltető eszközök jutányos áron eladók. — Értekezhetni a tulajdonos

Malcher Móránál, Brassóban.

(88) 1-

VENDÉGLŐ-MEGNYITÁS.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy Bolonya, kút-utca 356. sz. a. lévő,

az „Oroszlánhoz”

czimzett nyári s téli **tekepályával**, valamint diszes **pavilonnal** ellátott

KERTI VENDÉGLÖMET

megnyitottam, a hol is a t. közönség kényelméről, ugyisintén **jutányos, izletes ételekről és italokról gondoskodva van.**

A nagyérdemű közönség becses támogatását kéri

kiváló tisztelettel **Benedek Áron,**
vendéglő-tulajdonos.

(87) 1-5